

prijelo, kar se lahko spozna na tem, da nitke plesu podobne gnoj preprežajo. Ko bi se to v štirinajstih dneh ne zgodilo, se morajo šampinjoni na novo posaditi. Če se je pa seme prijelo, pokrije se z tenko plastijo drobne prsti, ki se potem, le na površini ne, z črstevega gnoja in črez teden dni z novo tako plastijo pokrije. Črez teden dni se obe gnojni plasti preč denete, greda se osnaži vsega smetja in pokrije se z debelo plastijo dolge nastelje. Na to nastelj pride jeseni na prostem še plast gnoja.

Štirinajst dni pozneje se začno šampinjoni pobirati. Pa ne pobero se vsi ob kratki, ampak le po potrebi. Vsakih tri dni se odeja sname in gobe pobero, kar se tri mesece goditi more. Sicer so še drugi načini si šampinjone vzrejevati, vendar pa je vse poglavitno v tem zadržano, kar smo tukaj povedali. Šampinjoni se rabijo za najokusnejše pomačke (sose) in še za druge jedi.

**Bolena breskvina drevesa ozdraviti.** Zaduja leta je po naših vrtih in vinogradih mnogo breskvinih dreves poginilo. Treba je misliti, kako ti nesreči v okom priti. Dober pomoček je ta, da se breskvam okoli debla prst odkoplje in zemlja z plastijo lesenega oglja pokrije. Take breskve zopet krepko rastejo in obilni sad obrodijo, ki se po svoji sočnosti in dobrem okusu odlikuje.

**Kako gosence na drevju pokončati.** V ta namen se vzame ponva, v kateri se oglje vžge in podpiše. Ko oglje že žari, se vsuje nanje v prah stolčena smola z žveplovim prahom pomešana. Tako zapaljena ponva se nese pod drevo, na katerem so gosence, tako da se dim med vejicje razkaja. Gosence se po dimu upijajo in ali z drevesa pocepajo ali pa na drevesu poginejo. Tako priporoča neki francoski vitnar. Skušnja ni nobena težava.

**Sejmovi.** 29. okt. sv. Juri pri Celju, Muta, Koprivnica, Cmurek, sv. Tomaž pri Veliki nedelji.

## Dopisi.

**Iz mariborske okolice.** (Seidlov šolski račun.) Že tretje leto je bila kamška šola na prodaj. Mariborska hranilnica že od 1. novembra 1875 ni dobila obresti od 5000 gld., koje so si kamške srenje pri stavljenji nove šole pod vodstvom mogočnega Seidla izposodile. Radovedni srenjski predstojniki in šolski odborniki se vendar enkrat potrudijo in gredo v hranilnico prašat, kako je veleumni g. Seidl obresti plačeval, ktere so mu trije srenjski predstojniki iz Rosbaha, Brestenice in Jelovca vsako leto ob pravem času izročili in tudi morali izročiti kot načelniku in nadzorniku kamške šole. Nikdar ni pozabil tirjati deležnine, a pozabil je vendar le skoro vsako leto ob dolo-

čenem času doplačati. Mariborska hranilnica jim pismeno izroči: Kamničani so dolžni od 1. novembra 1875 že do 1877. leta 875 gld. obresti in zakasnenih obresti (Verzugszinsen) 52 gld. 50 kr., tedaj skupaj 927 gld. 50 kr. 4346 gld. še je kapitala, toraj se je 654 gld. odplačalo, pa Kamčani so 273 gld. 50 kr. več dolžni v hranilnico, kakor so bili iz nje pred desetimi leti kapitala ali dolga dobili. Plačali so pa v teh letih blizu 8000 gld. Zakasnjene obresti ali (Verzugszinsen) pa tudi veliko znašajo, ktere bi moral po človeški pameti gotovo tisti plačevati, kateri jih zakrivi, in ti so: leta 1867. 6 gld., 1868. 46 gld. 30 kr., 1869. 19 gld. 4 kr., 1870. 31 gld., 1871. 5 gld. 58 kr., II. polovice 1871. 3 gld. 50 kr., 1872. 5 gld. 25 kr., II. polovice 1872. 1 gld. 30 kr., 1873. 28 gld. 4 kr., 1874. 15 gld. 55 kr., II. polovice 1874. 10 gld. 30 kr., I. polovice 1875. 5 gld. 5 kr., skupaj 176 gld. 91 kr.

Srenje Rosbah, Brestenica in Jelovec so večidel v redu plačevale, le Kamca, v kateri je bil Seidl srenjski predstojnik, je še od leta 1876. dolžna 173 gld. 7 kr. po njegovem računu. Za kamško šolo se potrebuje zdaj vsako leto 635 gld., in sicer plačuje Kamca 173 gld. 7 kr., Rosbah 205 gld. 83 kr., Brestenica 167 gld. 16 kr., Jelovec 56 gld. 6 kr., Šober 32 gld. 88 kr., skupaj 635 gld.

V računu pa najdemo od srenje Šober le od 17 števil ali posestnikov (ker druge spadajo v faro sv. Križa), ki 350 gld. direktnega davka plačujejo, zaostanke (Rückstände) od leta 1865 do 1876. Omenimo le samo slednji dve leti. V preliminaru tirja od Šobra 32 gld., v računu pa od leta 1875 zaostanek 103 gld. 32 kr., leta 1876 zaostanek 136 gld. 36 kr. Vsi ti zaostanki se nam ne zdijo pravilni od 17 števil proti onim srenjam, ki imajo po 70 in 100 števil. Zakaj da se tudi od Šobrijanov ni tirjala vsake leto deležnina, nam je nerazumljivo.

Nekaj Rosbačanov spada v faro sv. Križa, od teh je pa le vzel 218 gld., kakor potrdila kažejo kot načelnik šole sv. Križa. Po tirjatvi srenjskih predstojnikov in šolskih odbornikov za šolske račune je rekel g. Seidl: Ich werde zuerst eine Bezirksschulrathssitzung halten, und dann eine Ortsschulrathssitzung in Gams. (Imeli bomo najprej okrajni šolski svet in potem krajni šolski svet v Kamci.)

Predložil je tudi resnično vse račune okrajnemu šolskemu svetu, kateri je račune potrdil, kakor sledi: An den Ortsschulrath in Gams.

Die Rechnungen des Ortsschulrathes Gams für die Jahre 1869 bis inclusive 1876 wurden mit den Empfängen und Ausgaben geprüft, in diesen sowohl als in den Beilagen für richtig befunden, nur hat der Rechnungsleger die Quittungen über die pro 1876 für das Wiesthaler'sche Capital und jene des Armenfondes in Gams nachzutragen. Für den Rechnungsleger resultirt ein Guthaben von 45 gl. 94 kr. Die Rechnung wird genehmigt und sind hievon die

concurirenden Gemeinden Rossbach, Treternitz, Jellovetz und Schober zu verständigen.

Bezirksschulrath Marburg 9. August 1877.

Der Vorsitzende Seeder m. p.

S tem določilom je prinesel Seidl račune v Kameo ter jih predložil rekoč: „Einen Plutzer habe ich wohl begangen“. Trije šolski odborniki so račune v preiskavanje prevzeli, in so se pritožili pri okrajnem glavarju po preiskavi, kako je moglo ta račun potrditi in so javno izrekli, da g. Seidl ne dobi krajcarja več v pest. Računi so zdaj pri okrajnem glavarstvu s hranilničnimi bukvami. Kakšno odločilo bo prišlo nazaj, smo resnično radovedni.

**Od sv. Lenarta v slov. goricah.** Bivšemu e. k. okrajnemu sodniku, g. Moraku je 16 občin doposlalo v Dobroves na Koroškem, kamor je vrli mož bil premeščen, diplomu, v katerej so ga imenovali za častnega srenjčana. Blagorodni gospod se je za skazano mu čast zahvalil v posebnem pismu, iz katerega sledeče povzamemo: „Prekratko mi je bilo pripuščeno med Vami živeti in pokazati, da sem res prijatelj kmetskemu ljudstvu ter kako močno sem vselej in povsod želel Vaš blagor; vsaj sem tudi jaz sin kmetskih starišev in le pre-dobro so mi znane težave in potrebe prebivalstva na kmetih; globoko v srcu čutim, kako zelo da je potrebno, da se ž njim pravično, dobrotljivo in milostljivo ravna. Vselej se z veseljem spominjam časov, katere sem med Vami preživel, pa vsaj ste mi tudi vsikdar skazali veliko udanost in hvaležnost, kedar sem kot okrajni sodnik nepristrano in ostro branil pravico, uboge in nevedne zagovarjal; sicer pa tudi sami veste, da sodnik ne more vsakemu prav storiti. Sem torej tudi že davno pozabil sleherni razžaljenje in prosim in se nadejam, da se je tudi meni odpustilo. Žal mi je, da nimam priložnosti več Vam dobro storiti ter Vam pokazati svojo hvaležnost za lep spomin, katerega ste mi s poslano diplomu naredili. Pri tej priložnosti sprejmite tudi mojo prisrčno zahvalo za vso pri-pomoč, s katero ste me pri zvrševanju mojih sod-nijskih dolžnostij podpirali ter se Vam vsem pri-poročam v blag spomin. Doberlaves 8. okt. 1877. Morak. e. k. sodnik.“ Prelepo pismo nas je vse močno razveselilo, toda ne moremo, da nebi zopet javno izrekli svojega obžalovanja, da smo zgubili g. Moraka. Tukaj smo ga bili izvolili za načel-nika okrajnemu zastopu s tem namenom, da bi ga potem laglje postavili za kandidata pri volitvah za deželni zbor štajerski. Ali med tem so ga nam vzeli in na Koroško potisnili.

**Iz Konjic.** Letošnji september je bil med meseci pravi mojster skaza. Skazil nam je naša vina. Večni dež, naglo nastali mraz bil je kriv, da je zrelo jagodje začelo pokati, drugo pa ustavilo vsako razvijanje. Vinogradarji so žalostni glave pobešali in se zanašali, da bodo meseca oktobra nastopili lepši dnevi. Hvala Bogu, niso se varali, sedaj imamo zopet lepo in prijazno vreme, ki je

vinski pridelek zdatno zboljšalo onim, ki so z branjem čakali. Dne 27. in 28. septembra je slana posmodila listje v nižjih legah, k sreči les in grozdje ni trpelo škode. Po vinu so začeli zelo popraševati in ga, zlasti stareje, rudeče vino, prav drago plačujejo.

**Iz Celja.** (Blagoslavljanje novega zvo-nika — razne novice.) Včeraj — 21. oktobra — se je obhajala v Celju velika slovesnost; blago-slavljal se je namreč novi, 54 metrov visoki zvo-nik farne cerkve. Sezidan je v gotičnem slogu. Velika skrb bode sedaj, da se tudi prej ko mogoče vsa fasada starodavne naše cerkve v tem — go-tičnem — slogu popravi. Cerkevno predstojništvo je sicer ob enem z zvonikom nameravalo vso cerkev gotično prenoviti — toda cerkveni skladni odbor se je temu ustavljal. Z zvonikom sta v obče mesto in okolica zadovoljna; je pa tudi gotovo lep in potreben kinč cerkvi kakor celemu mestu, katero blizu skozi 80 let (od leta 1798) na eni cerkvi (nemški) ni imelo nobenega, na drugi (farni) pa le zvonik za silo. Delalo se je po načrtu, katerega je g. Bücher, c. kr. namestnijski nadinženir v Gradcu napravil. Kakor je bilo v „Slov. Gosp.“ že naznanjeno, je vse delo prevzel g. Weber, kamnosek v Celju. Stroški so bili s prva prera-čunjeni na 9200 fl., pa so zaradi posebnih popravil ktera so se v začetku prezrla, poskočili do 9900 fl. Zvonik so včeraj mil. knezoškof sami blagoslov-ljali; na posebno prošnjo so prejeli od sv. Očeta tudi oblast, da so po cerkvenem opraviu vsem pričujočim podelili apostolski blagoslov z pop. odpustki taistim, ki so poprej vredno prejeli sv. zakramente. Bog povrni vsem, ki so si v izvršitev tega tako potrebnega dela toliko truda prizadjali! Bog daj, da bi črez leta dni obhajali enako slo-vesnost v drugi mestni cerkvi, namreč v nemški, da bi se vresničila obljuba, ka se bode v kratkem času dovršil zvonik minoritovske cerkve; drugače se bodo nad nedovršenim delom še dalje posmehovali domačini in tujei češ: začeli so zidati, pa niso mogli zgotoviti! — Prostor za novo pokopališče celjskim mestjanom se je zdaj spremenil; namesto za Dobravo se je izbrala planjava za sv. Jožefom, malo nad cesto proti Teharjem. Mesto hoče tukaj imeti samo svoje pokopališče; okolica naj svoje mrličke pokopava, kjer jih hoče. — Trgatev v celjski okolici se je sploh srednje obnesla; toda pijancev gotovo tudi v prihodnje ne bode primanjkovalo. Pretečeno leto je celjska policija 54 ljudi zaradi posebno hudega pijančevanja morala zapreti. Z ozirom na to je naše mestno starešinstvo na predlog županov sklenilo delati na to, naj se tudi za Šta-jersko vpelje postava zoper pijančevanje, kakoršna se je nedavno vpeljala za Galicijo in jo imajo tudi že druge dežele, n. pr. Francija. Pretečeni petek se je tukaj neko staro pijanče žganjice prenapilo ter se potem obesilo. Najšli so ga viseti na struni okrog vratih. Zopet stara prislovica: Kakoršno življenje, takošna smrt!